

VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

Suomen edistymisraportti 2026 (Annual Progress Report, APR)

Liiallisen alijäämän menettely (Excessive Deficit Process, EDP)

MARKETTA HENRIKSSON
11.5.2026

Suomen edistymisraportti 2026

Vuotuisessa edistymisraportissa raportoidaan keskipitkän aikavälin (finanssipoliittis-rakenteellisen) suunnitelman toimeenpanon edistymistä.

Raportti sisältää arvion vakaus- ja kasvusopimuksen noudattamisesta, ml. raportoinnin toimista, joihin Suomi on neuvoston tammikuussa 2026 hyväksymän suosituksen johdosta ryhtynyt liiallisen alijäämän korjaamiseksi, jonka määräaika oli 30.4. sekä valtiovarainministeriön arvion julkista taloutta koskevien maakohtaisten suositusten noudattamisesta.

Lisäksi esitetään arvio neuvoston hyväksymien sopeutuskauden pidennyksen perustana olevien uudistusten ja investointien edistymisestä sekä edistymisestä uudistuksissa ja investoinneissa, joilla vastataan Suomen saamiin maakohtaisin suosituksiin ja unionin yhteisiin painopisteisiin.

Suomen liiallisen alijäämän menettely

- Komission arvioi 25.11.2025 Suomen tilannetta perustuen tilastotietoihin, joiden mukaan julkisyhteisöjen alijäämä v. 2024 oli 4,4 % suhteessa BKT:hen, sekä komission syysennusteeseen, jonka mukaan alijäämä suhteessa BKT:hen v. 2025 olisi 4,5 %. Komissio ehdotti 12.12.2025 liiallisen alijäämän menettelyn avaamista Suomelle (v. 2025 viitearvon ylitys ei selity puolustusmenojen kasvulla)
- Neuvosto päätti 20.1.2026 SEUT 126 artiklan 6 kohdan mukaisesti liiallisen alijäämän olemassaolosta Suomessa ja antoi samalla suosituksen sen korjaamiseksi.
 - ⇒ Neuvosto suosittaa nettomenojen enimmäiskasvun rajoittamista (korjaava nettomenopolku) vuosina 2026–2028
 - ⇒ Alijäämän tulisi alittaa 3 prosentin viitearvo v. 2028
- Raportointiaikataulu
 - 30.4. raportointi komissiolle tuloksellisista toimista v. 2026 edistymisraportin (APR) yhteydessä. Kansallinen lainsäädäntö edellyttää myös valtioneuvoston selonteon laatimisen eduskunnalle.
 - 3.6. komission kevätpaketin yhteydessä arvio tuloksellisista toimista
 - Lopullinen arvio v. 2026 osalta kesällä 2027 perustuen toteumatietoihin

Liiallisen alijäämän menettely - prosessi

- Liiallisen alijäämän menettelyssä annettujen suositusten toimeenpanon ja tuloksellisten toimien arviointi perustuvat neuvoston suosituksen mukaisen korjaavan nettomenopolun noudattamiseen.
- EDP-suosituksen noudattamista arvioitaessa huomioidaan kansallinen ns. puolustuspoikkeuslauseke.
- Jos komission arvion mukaan korjaavalla nettomenopolulla on pysytty, menettely ”laitetaan lepäämään” ja seuranta jatkuu.
- Jos jäsenvaltio poikkeaa korjaavalta nettomenopolulta, komissio tekee kokonaisarvion:
 - Jos poikkeama korjaavalta nettomenopolulta ylittää 0,3 % suhteessa BKT:hen vuositasolla tai 0,6 % suhteessa BKT:hen kumulatiivisesti, syntyy vahva oletus siitä, että tuloksellisiin toimiin ei ole ryhdytty.
 - Päätös siitä, että tuloksellisiin toimiin ei ole ryhdytty (joka voisi johtaa menettelyn etenemiseen aina sakkoihin saakka), tehdään lähtökohtaisesti toteumatietoihin perustuen.

Valtiovarainministeriön arvio EDP-suosituksen noudattamisesta

	2026	2027	2028
Neuvoston suositus, korjaava nettomenopolku, %	1,3	1,5	1,8
Nettomenojen kasvu (VM:n kevään ennuste), %	4,6	3,3	3,2
Puolustusmenojen kasvu verrattuna v. 2021, %-yks.	1,5	1,6	1,7
Laajennettu korjaava valvontatili, kertynyt poikkeama, % suhteessa BKT:hen	-0,7	0,2	0,9

- 2026: vuoden 2025 negatiivinen nettomenojen kasvu sekä puolustuspoikkeuslauseke huomioiden Suomi noudattaisi korjaavaa nettomenopolkua
- 2027: korjaavalta nettomenopolulta poikettaisiin puolustuspoikkeuslausekkeen huomioimisen jälkeenkin
- 2028: korjaavalta nettomenopolulta poikettaisiin puolustuspoikkeuslausekkeen huomioimisen jälkeenkin ja alijäämä jää yli 3 prosenttiin (VM:n ennuste v. 2028: -4,6 % suht. BKT:hen)

EDP-päätöksen poistaminen

- Lisäaikaa liiallisen alijäämän korjaamiseen on mahdollista saada, jos korjaavaa nettomenopolkua on noudatettu
 - Korjaavan nettomenopolun noudattaminen v. 2028 edellyttää myös v. 2027 mahdollisesti kertyneiden poikkeamien korjaamista v. 2028.
 - Valtiovarainministeriön arvion mukaan korjaavan nettomenopolun noudattaminen edellyttää n. 2,7 mrd. sopeutusta v. 2028
 - Lisäaikaa tarvitaan todennäköisesti 2 vuotta ennen kuin alijäämä saadaan kestävästi alle 3 prosentin toteumatietojen perusteella
 - Tämä tarkoittaisi, että liiallisen alijäämän päätös poistettaisiin vasta keväällä 2031
- Valtiovarainministeriön arvion mukaan Suomi on noudattanut v. 2025 saamiensa julkista taloutta koskevia maakohtaista suosituksia

Tehtäviä Talouspolitiikan arviointineuvostolle

- Talouspolitiikan arviointineuvostosta annetun lain (1441/2025) 1 §:n mukaan arviointineuvoston tehtäviin kuuluu laatia valtiovarainministeriön pyynnöstä ennaltaehkäisevää osaa koskevan asetuksen 23 artiklassa tarkoitettu arviointi ja analyysi sekä korjaavaa osaa koskevan asetuksen 3 artiklan 5 kohdan mukainen ei-sitova erillinen selvitys
 - Valtiovarainministeriö pyytää talouspolitiikan arviointineuvostoa laatimaan **arvion siitä, vastaavatko vuotuisessa edistymisraportissa ilmoitetut julkisen talouden toteumatiedot neuvoston asettamaa nettomenopolkua, ja jos pitää tarpeellisena, analyysin mahdollisen neuvoston asettamalta nettomenopolulta poikkeamisen taustalla olevista tekijöistä**
 - Valtiovarainministeriö pyytää talouspolitiikan arviointineuvostoa myös laatimaan **ei-sitovan selvityksen liiallisen alijäämän menettelyn tavoitteiden saavuttamiseksi toteutettujen ja suunniteltujen toimenpiteiden riittävydestä viimeistään alustavassa talousarviosuunnitelmassa tehtävän EDP-raportoinnin jälkeen**

VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

Kiitos

MARKETTA.HENRIKSSON@GOV.FI